

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNST.

Aan de Leden:

Hierbij bericht ik U dat 't H. B. heeft ingesteld een „Bemiddelingsbureau voor waarneming en assistentie in de praktijk”. Als directeur van dit bureau zal optreden collega A. R a u w e r d a, Nachtegaalstraat 45 te Utrecht. Inlichtingen omtrent, en 't behulpzaam zijn bij plaatsing van waarnemers in de praktijk en assistenten, zullen tot een nadere regeling hierin getroffen is, belangeloos geschieden. Men gelieve evenwel voor schriftelijke beantwoording postzegel(s) in te sluiten.

De H. B. Secretaris,

W. C. KOLDEWIJN.

Aan Zijne Excellentie den Minister van Waterstaat.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst (goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 27 Augustus 1914, N°. 10, Staatsblad N°. 229), gevestigd te Amsterdam, heeft de eer aan Zijne Excellentie den Minister het navolgende in overweging te geven:

Het Hoofdbestuur voormeld is bij de bestudeering der ontwerpen Organisatiewet, gewijzigde Invaliditeitswet en gewijzigde Ziektewet, er door getroffen, dat, waar de Ziektewet geneeskundige behandeling in haren vollen omvang wil waarborgen aan de daarvoor in aanmerking komende

personen, de plaats aan de Tandheelkunde in bedoelde ontwerpen gegeven, zoo ondergeschikt is en zoo onevenredig is aan die, aan de „Genees-, Heel- en Verloskunde” ingeruimd, dat de verzekerden in geen enkel opzicht verzekerd zijn tandheelkundige behandeling te ontvangen.

Het Hoofdbestuur voormeld vermeent, dat het gerustelijk kan nalaten te wijzen op de groote beteekenis van de tandheelkunst voor de bevordering van de volksgezondheid, daar het die beteekenis en de groote rol, die de tandheelkunst in zake de verzorging der volksgezondheid vervult, als bij Uwe Excellentie voldoende bekend, kan aannemen.

Uitgaande nu van die groote beteekenis der tandheelkunst voor de verzorging der volksgezondheid, geeft het Hoofdbestuur van zijne teleurstelling kennis, dat het heeft moeten bemerken, dat in bedoelde ontwerpen aan de tandheelkunst niet die plaats is gegeven, die haar ter bereiking van het door die ontwerpen beoogde doel rechtmatig toekomt en dat haar veeleer geheel geen plaats is ingeruimd.

Wanneer in bedoelde ontwerpen de tandheelkunst met name genoemd wordt, — zooals het Hoofdbestuur voormeld meent te mogen opmerken, geschiedt zulks slechts één enkele maal, n.l. in art. 33b Ziektewet, — wordt daarbij de tandheelkunst alleen naar een lageren rang verplaatst en slechts facultatief gerangschikt onder de door de wet aan verzekerden gewaarborgde geneeskundige behandeling.

Nergens zeggen de ontwerpen wat er met de term „geneeskundige behandeling” is bedoeld en of er volgens die wetten ook onder begrepen is tandheelkundige behandeling.

Wel vermoedt het Hoofdbestuur voormeld, dat uit den aard der zaak onder geneeskunde ook tandheelkunde begrepen is (Arrest Hoogen Raad van 1 April 1901, W. v. h. R. 7589), doch het zooeven genoemde artikel 33b doet bij het Hoofdbestuur ernstigen twijfel rijzen of dit ook de opvatting is van bedoelde wetten, daar dit artikel 33b en de tandheelkundige praktijk naast de geneeskundige stelt en

de tandheerkundige praktijk slechts, zooals gezegd, facultatief opneemt.

Immers de door de wet voorgeschreven geneeskundige behandeling moet, waar mogelijk, oor-, neus- en keelziekten, oogziekten en vrouwenziekten omvatten en kan verder elk onderdeel van de genees-, heel-, verlos- en tandheerkundige praktijk, alsmede verpleging en ziekenhuis-behandeling omvatten (art. 33*b* wijziging Ziektewet).

Waarom zijn hier onder de eerste groep der imperatief gestelde ziektegroepen ook niet opgenomen de tandziekten?

Indien het de bedoeling van het ontwerp is onder geneeskunde mede te verstaan tandheerkunde, en beide, geneeskunde en tandheerkunde, op ééne lijn te stellen, dan zegge het ontwerp dit ipsis verbis; het zal daarvoor plaats vinden in de Eerste Afdeling onder „Algemeene Bepalingen”.

Is dit de bedoeling van het ontwerp niet, dan verzoekt het Hoofdbestuur bovengemeld, dat het ontwerp zijne bedoeling verandere en de tandheerkundige behandeling uitdrukkelijk naast en op gelijke lijn met de geneeskundige behandeling opneme en overal, waar in bedoelde ontwerpen wordt gesproken van „geneeskundige” er naast worde gelezen „en tandheerkundige”.

Immers waar — er werd reeds hierop gewezen — de Tandheerkunde reeds thans in de verzorging der volksgezondheid van zoo groote beteekenis is en in verloop van tijd, hoe langer hoe meer zijn zal, is voor het doel, dat de wetgever met bedoelde bovenaangehaalde wetten wil bereiken, de tandheerkundige behandeling een factor, waarvan de noodzakelijkheidswaarde voor de verzorging der volksgezondheid gelijk moet gesteld worden met andere geneeskundige behandelingen. (Zie voor de term „Ziekte” hieronder).

Als logisch gevolg van het hierboven betoogde moet het Hoofdbestuur voormeld zich ook bezwaard gevoelen door de leemten in de ontwerpen, daarin bestaande, dat in bedoelde ontwerpen, zooals het Hoofdbestuur meent te mogen opmerken, de tandartsen nergens genoemd worden.

In Hoofdstuk VII gewijzigde Ziektewet worden de bijzondere Ziekenfondsen behandeld en artikel 113 van bedoelde wet enumereert de voorwaarden, waaraan bijzondere Ziekenfondsen voor toelating hebben te voldoen.

Volgens artikel 113a moeten die Ziekenfondsen aan verzeerden geneeskundige behandeling waarborgen, welke voldoet aan de bij Algemeene Maatregel van Bestuur gestelde eischen.

Valt hieronder ook als voorwaarde, dat die Ziekenfondsen aan verzeerden behoorlijke tandheeskundige behandeling waarborgen?

Artikel 113c sub 1 stelt verder als voorwaarden, dat de Statuten dier fondsen eene behoorlijke regeling bevatten omtrent de rechten en verplichtingen der aan het fonds verbonden geneeskundigen, apothekers, vroedvrouwen en verplegenden, en omtrent het aantal verzeerden, dat ten name van eenzelfden geneeskundige mag staan ingeschreven.

Valt onder geneeskundige ook de tandarts? Zoo niet, men neme hem nevens den geneeskundige op; de tandarts immers is voor de volksgezondheid even goed noodig als de geneeskundige.

Zoo ja, dan is het, waar de wetgever enumereert, aangegeven, hem ipsis verbis op te nemen en daardoor allen twijfel uit te sluiten.

Geldt bovenstaande in gelijke mate voor artikel 113c sub 2, in meerdere mate geldt zulks voor artikel 113c sub f — Artikel 113c sub f eischt, dat blijkens de Statuten van het fonds een of meer geneeskundigen en een of meer apothekers in het Bestuur van het fonds zitting zullen nemen.

Al zouden nu onder geneeskundigen mede begrepen zijn de tandartsen — wat nog steeds een open vraag is — ook dan is het noodzakelijk, hier meer dan elders, nevens den geneeskundige den tandarts uitdrukkelijk te noemen. Zooals het artikel thans luidt, zou, zelfs in het geval, dat onder geneeskundige de tandarts is begrepen, daardoor niet vast-

staan dat in het Bestuur van een fonds de tandarts zitting hebben moet.

De wet eischt slechts geneeskundigen en dat kunnen ook zijn andere dan tandartsen. Waar nu de fondsen aan verzekeren zullen hebben te waarborgen en geneeskundige en tandheelkundige behandeling, waar aan het fonds zullen verbonden moeten zijn en geneeskundigen en tandartsen, daar is het een eisch van goede wetgeving, dat in het Bestuur van zulk een fonds naast den geneeskundige (opgevat in den zin van een niet-tandheelkundige) en naast een apotheker, ook een tandarts zitting neme.

Al het bovenstaande is evenzeer van toepassing op artikel 61 en 62 Organisatiewet. Ook daar behoorde, evenals de geneeskundigen en apothekers, de tandheelkundige, de tandarts, ipsis verbis genoemd te zijn.

Het kan toch blijkbaar niet de bedoeling zijn van het ontwerp Organisatiewet, om de verrichtingen van tandartsen — zoo ze al vallen onder artikel 61 en 62 van bedoeld ontwerp — te rangschikken onder verrichtingen, bedoeld in artikel 62, alinea 2 en aldaar niet tot de gewone geneeskundige behandeling gerekend en in de Memorie van Toelichting op genoemd artikel beschouwd als verrichtingen van specialisten. Immers met de behandeling van verzekeren door specialisten, die tengevolge kunnen hebben, dat de overige geneeskundigen minder te doen hebben (zie Memorie van Toelichting op artikel 62), kan niet zijn bedoeld de verrichtingen van den tandarts, daar de tandheelkundige praktijk uit den aard der zaak door de geneeskundigen (niet-tandartsen) nooit wordt uitgeoefend.

De tweede afdeling der Organisatiewet, getiteld „Van de Kringbesturen”, behandelt in Hoofdstuk I de samenstelling en inrichting der Kringbesturen. En wordt aldaar o.a. bepaald, door wie de leden van het Kringbestuur worden gekozen.

De derde afdeling getiteld „Van de Districtsbesturen”, behandelt in Hoofdstuk I de samenstelling en inrichting

der Districtsbesturen en bepaalt o.a. door wie de leden van het Districtsbestuur worden gekozen.

Artikel 66, regelende de verkiezing van de leden van het Districtsbestuur bepaalt, dat een lid en een plaatsvervangend lid onderscheidenlijk gekozen wordt door de geneeskundigen en door de apothekers, die binnen het district hun woonplaats hebben. Ook bij deze regeling komt de tandarts in de verdrinking, al ware hij volgens de wet onder geneeskundige te rekenen. De apotheker heeft in ieder geval recht om een plaatsvervangend lid te kiezen. Het practisch aandeel, dat den tandarts bij de verkiezing is gereserveerd, is twijfelachtig.

Redenen te over om niet alleen de bepalingen van de Hoofdstukken I der Tweede en Derde Afdeeling te herzien, en den tandarts de plaats te geven, die hem naast den geneeskundige (niet-tandarts) toekomt, maar ook om in artikel 8 het aantal der leden-geneeskundigen van het Kringbestuur te vermeerderen en om tandartsen een zetel in dat Bestuur te waarborgen.

En in bedoeld Hoofdstuk I der Tweede Afdeeling en in Hoofdstuk I der Derde Afdeeling wordt gesproken van „verzekerden”, „werkgevers”, „geneeskundigen”, „apothekers”.

Wat de wet onder „verzekerde” en onder „werkgever” verstaat, zegt de wet uitdrukkelijk in artikel 4.

Wat onder apotheker is te verstaan lijdt geen twijfel.

Maar wat zijn nu onder geneeskundigen te verstaan?

Ook de tandartsen?

Zoo ja, waarom eischt de wet in artikel 8 dan niet, dat, indien er tandartsen binnen den kring hun woonplaats hebben, hetzij een van de leden-geneeskundigen, hetzij een van hun plaatsvervangers, tandarts zij. Zoo de wet het noodzakelijk vindt, dat, indien er apothekers binnen den kring hun woonplaats hebben, hetzij een van de leden-geneeskundigen, hetzij een van hun plaatsvervangers, apotheker zij, moet dan niet à fortiori in geval er tandartsen binnen den kring hun woonplaats hebben, een der leden-genees-

kundigen, althans een van hun plaatsvervangers tandarts zijn? Recht op zitting in het Kringbestuur heeft de tandarts toch minstens evenzeer als de geneeskundige (niet-tandarts) en de apotheker. Doch indien van de twee leden-geneeskundigen in het Kringbestuur (Art. 8) één moet zijn apotheker, blijft er slechts ééne plaats over, die moeilijk door twee verschillende personen, een tandarts en een geneeskundige (niet-tandarts) kan worden vervuld. Men vergroote dus het aantal der leden-geneeskundigen van het Kringbestuur om den tandarts den hem van rechtswege toekomenden zetel in te ruimen.

Het Bestuur bovengemeld is verder ten zeerste getroffen door het artikel 33*b* der Ziektewet, zoowel wat betreft de redactie als door den geest, die uit dit artikel spreekt, deze laatste bezien in verband met den algemeenen inhoud der drie ontwerpen, Invaliditeitswet, Ziektewet en Organisatiewet.

Werd hierboven door het Bestuur voormeld er op gewezen, dat het zoo goed als absoluut niet genoemd zijn in bedoelde ontwerpen der Tandheelkunde en het nergens voorkomen van het woord Tandarts, bij het Bestuur ernstigen twijfel deed rijzen of het de bedoeling was van de ontwerpen om onder geneeskundige ook de tandheelkundige te begrijpen en onder geneeskundige den tandarts te rangschikken, het artikel 33*b* ontwerp Ziektewet moest bij onpartijdige lezing al aanstonds dien twijfel opheffen en het Bestuur de overtuiging schenken, dat inderdaad de ontwerpen de tandheelkunde en den tandarts hadden beschouwd als eene quantité négligeable. Immers het eenige artikel, waarin de uitdrukking gebruikt wordt van tandheelkundige praktijk, 't artikel 33*b* voormeld, toont voldoende aan, dat de ontwerper de rol, die de tandheelkunde voor de bereiking van het doel, met de verschillende ontwerpen beoogd, heeft te vervullen, als van te ondergeschikten aard heeft geacht en de tandheelkunde ook niet heeft gerangschikt onder de geneeskunde.

Ware toch overall waarin bedoelde ontwerpen van geneeskunde in het algemeen wordt gesproken, daaronder ook begrepen als van zelf sprekend, de tandheelkunde, dan zou een uitdrukkelijk noemen in artikel 33b voormeld van de tandheelkundige praktijk naast de geneeskundige praktijk eene overbodige toevoeging zijn. Moet nu het Bestuur voormeld aannemen, dat bovengestelde juist is; dat waar de ontwerpen van geneeskunde in het algemeen spreken, daaronder niet als vanzelf sprekend ook is begrepen de tandheelkunde, dan ziet het Bestuur zich genoodzaakt bij deze in het belang van de bevordering der volksgezondheid en in het belang van het doel zelf, dat met de ontwerpen wordt nagestreefd, te protesteeren tegen de inferieure rol, die door de ontwerpen aan de tandheelkunde wordt toegedacht. Immers artikel 33b stelt eene tandheelkundige behandeling geheel facultatief. Niet *facultatief* behoort eene tandheelkundige behandeling in de ontwerpen te zijn opgenomen; zelfs niet imperatief, *alleen* daar, waar het verleenen van tandheelkundige behandeling *mogelijk* is, zooals voor oor-, neus- en keelziekten; oogziekten en vrouwenziekten (art. 33b), doch absoluut en onvoorwaardelijk *imperatief*.

Het ontwerp Ziektewet geeft in art. 1 een definitie van ziekte.

Aan het bestaan eener ziekte zijn door de verschillende ontwerpen, meer speciaal ook door het ontwerp Ziektewet, belangrijke gevolgen verbonden, o.a. het recht van den verzekerde op eene uitkeering en op geneeskundige behandeling. Dat het een overwegend belang was aan het woord „ziekte” eene duidelijke beteekenis te geven, heeft het ontwerp zelf begrepen door reeds in art. 1 met ziekte gelijk te stellen, wat er volgens de gewone beteekenis van het woord niet noodwendig onder begrepen moest zijn. Waarom wordt nu in art. 1 ontwerp Ziektewet niet uitdrukkelijk buiten twijfel gesteld, dat onder ziekte volgens die wet ook begrepen is tandziekte (van belang o.a. voor art. 44a gewijzigde

Ziektewet. Is het Kringbestuur bevoegd zijn aldaar genoemde weigering te geven, wanneer reeds op het tijdstip, dat de verzekering een aanvang nam, tandziekte bestond?).

Op gronden bovengemeld heeft het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst, ten deze vertegenwoordigende, overeenkomstig de Statuten, de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst, gevestigd te Amsterdam, de eer Zijne Excellentie te verzoeken de boven besproken drie ontwerpen van wet zoodanig te wijzigen, dat aan de boven geuite bezwaren worde tegemoet gekomen en geeft Zijne Excellentie te dien einde in beleefde overweging om in bedoelde ontwerpen:

1. op te nemen eene bepaling, te kennen gevende, dat, waar in bedoelde ontwerpen wordt gebezigd het zelfstandig naamwoord „geneeskunde” en het bijvoegelijk naamwoord „geneeskundig” (e.n.) daaronder tevens is begrepen „Tandheelkunde” en „Tandheelkundig” (e.n.).

2. Het zelfstandig naamwoord „geneeskundige” te vervangen door de term „arts en tandarts”.

3. Waar volgens de bestaande ontwerpen in eenig Bestuur meer dan één zetel aan geneeskundigen is aangewezen, één zetel te reserveeren voor tandartsen, indien tandartsen woonplaats hebben binnen het gebied, waarover het Bestuur zijn taak uitoefent, al dan niet met verhooging van het aantal zetels voor geneeskundigen bestemd. (Art. 8 Organisatiewet).

4. Waar volgens de bestaande ontwerpen in eenig Bestuur één zetel aan geneeskundigen is aangewezen, het recht van keuze van minstens één plaatsvervangend lid te verleenen aan de tandartsen, die hun woonplaats hebben binnen het gebied, waarover het Bestuur zijn taak uitoefent, al dan niet met verhooging van het aantal plaatsvervangende leden van bedoeld Bestuur (art. 66 Organisatiewet.)

5. In artikel 1 Ontwerp wijziging der Ziektewet aan de tandziekte een bijzondere plaats in te ruimen.

Het Bestuur bovengemeld betreurt ten zeerste, dat de Ontwerper Ziektewet geen termen heeft kunnen vinden om de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst in verband met het opstellen van het wetsontwerp te hooren, te meer, daar verzoekster uit de Memorie van Toelichting, N°. 5, bladzijde 38, mocht vernemen, dat met de wenschen van de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst bij het opstellen van de wetsontwerpen rekening werd gehouden, doch zij verzoekt, waar zij meent, dat het zeer wel mogelijk is in het kader van bovengenoemde wetten een regeling te scheppen, waardoor aan de verze-kerden ook behoorlijke tandheelkundige hulp gewaarborgd zal zijn, als nog te worden gehoord en te mogen adviseeren, vermeenende dat zulks in het belang van de bevordering der volksgezondheid zal kunnen zijn. —

't Welk doende, enz.

*Namens het Hoofdbestuur
der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering
der Tandheelkunst voornoemd:*

A. A. H. HAMER, *Voorzitter.*

W. C. KOLDEWIJN, *Secretaris.*

Het Tandheelkundig Jaarboekje, door de Ned. Maatsch. tot Bev. der Tandheelkunst uitgegeven, werd vóór 1 Jan. van dit jaar aan *al* de leden verzonden. Indien echter één der leden geen exemplaar mocht ontvangen hebben, kan dit lid er alsnog een aanvragen bij den Secretaris van de Redactie-Commissie. Voor niet-leden van de Maatschappij

zijn nog slechts een beperkt aantal exemplaren beschikbaar voor den prijs van f 2.50.

De Commissie voornoemd,

F. J. NINCK BLOK,
A. L. J. C. v. HASSELT,
LOURENS BOSCH, Leiden,
Pieterskerkhof 36.

Wegens plaatsgebrek zal 't verslag van de Bibliotheek-commissie in een volgend nummer van dit tijdschrift worden opgenomen.

K.
